

WIESŁAW KIWIOR OCD*

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

e-mail: w.kiwior@uksw.edu.pl

ORCID 0000-0001-7378-1256

PROCESY BEATYFIKACYJNE I KANONIZACYJNE Z TYTUŁU *OBLATIONIS VITAE*

Treść: Wprowadzenie. – 1. Klasyczne tytuły do beatyfikacji i kanonizacji. – 1.1. Męczeństwo. – 1.2. Heroiczność chrześcijańskich cnót. – 2. Nowy tytuł do beatyfikacji i kanonizacji – heroiczne ofiarowanie życia. – 3. Warunki heroicznego ofiarowania życia. – 3.1. Ofiarowanie życia wolne i dobrowolne oraz heroiczne zaakceptowanie śmierci. – 3.2. Związek pomiędzy ofiarowaniem życia i przedwczesną śmiercią. – 3.3. Zwyczajne praktykowanie cnót chrześcijańskich. – 3.4. Sława świętości i znaków. – 3.5. Cud za wstawiennictwem Sługi Bożego. – 4. Poszczególne sprawy beatyfikacyjne z tytułu *oblationis vitae*. – 4.1. Sprawy po wydaniu dekretu *super oblatione vitae*. – 4.2. Sprawy badane na etapie rzymskim. – 4.3. Sprawy toczące się na etapie diecezjalnym. – Zakończenie.

Wprowadzenie

Kodeks prawa kanonicznego z 1983 roku wskazuje, że jednym z podstawowych obowiązków wszystkich wiernych jest dążenie do świętości: „Wszyscy wierni, zgodnie ze swoją pozycją, zobowiązani są podejmować wysiłki, by prowadzić życie święte, przyczyniać się do wzrostu Kościoła i ustawicznie wspierać rozwój jego świętości”¹. Realizacja tego zadania dokonuje się – jak stwierdza papież Franciszek – poprzez pójście za Jezusem i kierowanie się w codziennym życiu Jego

* **Wiesław Kiwior OCD**, prof. dr hab., Katedra Kanonicznego Prawa Karnego, Administracyjnego i Procesowego, Wydział Prawa Kanonicznego, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

¹ Kan. 210.

nauczaniem². Dokładniejsze naśladowanie Jezusa Chrystusa sprawia, że niektórzy wierni katolicy, już nieżyjący, cieszą się opinią świętości i w konsekwencji są ukazywani w Kościele – poprzez beatyfikacje i kanonizacje – jako wzory świętości i orędownicy u Boga. Do 2017 roku klasycznymi tytułami do beatyfikacji i kanonizacji były *droga męczeństwa* i *droga heroicznego praktykowania cnót chrześcijańskich*, natomiast 11 lipca 2017 roku papież Franciszek, wydając list apostolski *Maiorem hac dilectionem*, wprowadził kolejną drogę, jaką jest *heroiczne ofiarowanie życia z miłości do bliźnich (heroica oblatio vitae propter caritatem)*³. Przedmiotem niniejszego artykułu jest przedstawienie specyfiki tego nowego tytułu do beatyfikacji i kanonizacji, w odróżnieniu od męczeństwa i heroicznego praktykowania chrześcijańskich cnót, oraz aktualnego stanu wszystkich toczących się obecnie spraw beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych z nowo wprowadzonego tytułu.

² FRANCISZEK, *Maiorem hac dilectionem*, (11.07.2017). List apostolski. Tekst włoski i polski, w: H. MISZTAŁ, L. FIEJDASZ-BUCZEK, *Postępowanie kanonizacyjne w diecezji lub eparchii*, Lublin 2017, s. 279 [Dalej MHD].

³ M. Bartolucci, sekretarz Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych w latach 2010-2021, pisze o czterech, a nie o trzech drogach do beatyfikacji, ponieważ do klasycznych dróg beatyfikacji – oprócz *drogi męczeństwa* i *drogi heroicznego praktykowania cnót chrześcijańskich* – wlicza także drogę potwierdzenia dawnego kultu (*casus excepti*). Trzeba jednak zauważyć, że podstawą potwierdzenia dawnego kultu, czyli beatyfikacji równoznacznej, jest *męczeństwo* albo *heroiczność cnót*, i w konsekwencji należałoby raczej mówić o *oblatio vitae* jako o trzeciej drodze do beatyfikacji. Por. KONGREGACJA SPRAW KANONIZACYJNYCH, *Sanctorum Mater* (17.05.2017). Instrukcja, art. 33-35, [dalej SM]. Tekst włoski i polski, w: H. MISZTAŁ, L. FIEJDASZ-BUCZEK, *Postępowanie kanonizacyjne w diecezji lub eparchii*, s. 86-88. Por. także: M. BARTOLUCCI, *Una quarta via per la beatificazione*, w: CONGREGAZIONE DELLE CAUSE DEI SANTI, *L'offerta della vita nelle Cause dei Santi. Motu proprio 'Maiorem hac dilectionem' di Papa Francesco. Testo e commento*, Città del Vaticano 2017, s. 13-16; A. AMATO, *Nuova via per la santità. Intervista di Nicola Gori al Cardinale Angelo Amato, Prefetto della Congregazione delle Cause dei Santi*, w: CONGREGAZIONE DELLE CAUSE DEI SANTI, dz. cyt., s. 31-32; W. BAR, *Sprawy kanonizacyjne za pontyfikatu papieża Franciszka*, w: *Prawo i praktyka kanonizacyjna za pontyfikatu papieża Franciszka*, red. L. FIEJDASZ-BUCZEK, Lublin 2019, s. 15, przypis n. 10.

1. Klasyczne tytuły do beatyfikacji i kanonizacji

Klasycznymi tytułami do beatyfikacji i kanonizacji są, jak już wspomniano, *męczeństwo* i *heroiczne praktykowanie cnót chrześcijańskich*.

1.1. Męczeństwo

W prawie kanonizacyjnym *męczeństwo* oznacza poniesienie śmierci za wiarę albo za cnotę wypływającą z tejże wiary⁴. Jego prawnokanoniczne pojęcie obejmuje: męczeństwo materialne, czyli śmierć fizyczną, gwałtowną, pewną, zarówno natychmiastową, jak i spowodowaną przez prześladowcę przyczynami prowadzącymi do utraty życia po upływie pewnego czasu; męczeństwo formalne ze strony męczennika, czyli dobrowolne zaakceptowanie śmierci z miłości do Boga, do wiary albo do innej cnoty związanej z wiarą, do postępowania zgodnego z chrześcijańskimi cnotami; męczeństwo formalne ze strony prześladowcy, czyli motywy działania sprawcy śmierci, a więc nienawiść do Boga, do wiary albo do innej cnoty związanej z wiarą, do życia i działania zgodnego z wiarą, do jej nauczania i obrony⁵.

Do beatyfikacji męczennika, po uprzednim procesowym stwierdzeniu męczeństwa, nie jest konieczne formalne zatwierdzenie cudu

⁴ KONGREGACJA SPRAW KANONIZACYJNYCH, *Sanctorum Mater* (17.05.2017). Instrukcja. Tekst włoski i polski, art. 5 § 2, w: H. MISZTAŁ, L. FIEJDASZ-BUCZEK, *Postępowanie kanonizacyjne w diecezji lub eparchii*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2017 (dalej: SM).

⁵ Por. J. LISOWSKI, *Koncepcja męczeństwa w praktyce Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych*, Wrocław – Rzym 1992; H. MISZTAŁ, *Prawo kanonizacyjne. Instytucje prawa materialnego. Zarys historii. Procedura*, Sandomierz 2003, s. 52-70; H. MISZTAŁ, *Martirio*, w: *Diccionario General de Derecho Canónico*, t. 5, red. J. Otaduy, A. Viana, J. Sedano, Pamplona 2012, s. 283-287; W. KIWIOR, *Świętość męczenników*, w: „Głos Karmelu” 2017/4, s. 37; M. BARTOLUCCI, *L'amore più grande: dare la vita per i fratelli*, w: CONGREGAZIONE DELLE CAUSE DEI SANTI, dz. cyt., s. 44-48; Z.J. KIJAS, *Il martirio*, w: *Le Cause dei Santi*, a cura di V. Criscuolo, C. Pellegrino, R.J. Sarno, Città del Vaticano 2018, s. 81-89; W. KIWIOR, *Ofiarowanie życia jako tytuł do beatyfikacji*, w: *W kręgu Świętych i przyszłych Świętych Kościoła, Karmelu i Polski*, red. Sz. Prażkiewicz, Kraków 2021, s. 25-27; W. HILGEMAN, E. SPEDICATO, *Manuale delle Cause dei Santi. La Fase Diocesana*, Lecce 2025, s. 20-30.

za jego wstawiennictwem, natomiast do jego kanonizacji konieczny jest cud zaistniały po beatyfikacji⁶.

1.2. Heroiczność chrześcijańskich cnót

Heroiczne praktykowanie cnót chrześcijańskich w codziennym życiu, ujawniające się w postawach i czynach katolika, dotyczy w szczególności sposób trzech cnót teologicznych (wiary, nadziei i miłości), czterech cnót moralnych (roztropności, sprawiedliwości, umiarkowania i męstwa) oraz innych cnót z nimi związanych (m.in. religijności, pobożności, wierności, stałości, wytrwałości, odwagi, słuszności, uczciwości, cierpliwości, prawdomówności, staranności, mądrości, ostrożności, wspiałości, wynikających ze stanu życia konkretnego Sługi Bożego, z jego osobistych uwarunkowań oraz z miejsca i czasu, w których żył i działał⁷. Wymagana przez prawo kanonizacyjne materialna heroiczność przejawia się, jak podkreśla Benedykt XIV, w działaniu łatwym, spontanicznym, natychmiastowym, radosnym, przekraczającym powszechną praktykę innych wiernych, motywowanym celem nadprzyrodzonym, bez ludzkiej kalkulacji, z uwzględnieniem ewangelicznego wyrzeczenia i z poddaniem uczuć rozumowi⁸; ujawniając się w postawach i czynach kandydata na ołtarze, musi ona trwać przez długi czas, który przez orzecznictwo Stolicy

⁶ SACRA CONGREGAZIONE PER LE CAUSE DEI SANTI, *Regolamento della Sacra Congregazione per le Cause dei Santi*, 1983, art. 26 § 1, w: H. MISZTAŁ, *Prawo kanonizacyjne...*, dz. cyt., s. 561. Por. także A. ROYO, *I miracoli nelle Cause dei Santi*, w: *Le Cause dei Santi*, a cura di V. Criscuolo, C. Pellegrino, R.J. Sarno, Città del Vaticano 2018, s. 115.

⁷ BENEDETTO XIV (PROSPERO LAMBERTINI), *De Servorum Dei beatificatione et Beatorum canonizatione*, /La beatificazione dei Servi di Dio e la Canonizzazione dei Beati, III/1, Città del Vaticano 2015, s. 663-807. Por. także: H. MISZTAŁ, *Prawo kanonizacyjne...*, dz. cyt., s. 70-85; A. ROYO, *Virtudes heroicas*, w: *Diccionario General de Derecho Canónico*, t. 7, dz. cyt., s. 922-928; M. BARTOLUCCI, *L'amore più grande...*, art. cyt., s. 49-53; Z.J. KIJAS, *Le virtù*, w: *Le Cause dei Santi*, dz. cyt., s. 39-53; W. KIWIOR, *Ofiarowanie życia...*, art. cyt., s. 28-29; W. HILGEMAN, E. SPEDICATO, *Manuale delle Cause dei Santi...*, dz. cyt., s. 30-35.

⁸ BENEDETTO XIV (PROSPERO LAMBERTINI), *De Servorum Dei*, dz. cyt. s. 633.

Apostolskiej jest określany – w odniesieniu do osób dorosłych – jako okres co najmniej dziesięciu lat⁹.

Do beatyfikacji wyznawcy konieczne jest, oprócz procesowego stwierdzenia heroiczności chrześcijańskich cnót, formalne zatwierdzenie cudu za jego wstawiennictwem. Do jego kanonizacji konieczny jest kolejny cud, zaistniały po jego beatyfikacji¹⁰.

2. Nowy tytuł do beatyfikacji i kanonizacji – heroiczne ofiarowanie życia

Okoliczności sprawy, związane obecnie z nowym tytułem do beatyfikacji i kanonizacji, czyli *oblatio vitae propter caritatem*, wprowadzonym przez papieża Franciszka, były już wcześniej przedmiotem badań kardynała P. Lambertiniego, późniejszego papieża Benedykta XIV, który mówił m.in. o *martyrium per pestem*¹¹. W latach 2014-2017 tę kwestię także wnikliwie badała, za wyraźnym poparciem papieża Franciszka, obecna Dykasteria Spraw Kanonizacyjnych. Owocem tych prac była decyzja papieża Franciszka o wprowadzeniu nowego tytułu do beatyfikacji i kanonizacji oraz o warunkach, jakie musi spełniać *oblatio vitae*, aby można było dokonać beatyfikacji Sługi Bożego¹². W liście apostolskim motu proprio *Maiorem hac dilectionem*

⁹ M. BARTOLUCCI, *L'amore più grande...*, art. cyt., s. 52; W. HILGEMAN, E. SPEDICATO, *Manuale delle Cause dei Santi...*, dz.cyt., s. 35.

¹⁰ SACRA CONGREGAZIONE PER LE CAUSE DEI SANTI, *Regolamento della Sacra Congregazione per le Cause dei Santi*, 1983..., dz. cyt., art. 26 § 1, s. 561. Por. także A. ROYO, *I miracoli nelle Cause dei Santi*, dz. cyt., s. 115.

¹¹ BENEDETTO XIV (PROSPERO LAMBERTINI), *De Servorum Dei*, dz. cyt. s. 273-276. Por. także: M. BARTOLUCCI, *Una quarta via per la beatificazione...*, art. cyt., s. 19; TENZE, *L'amore più grande...*, art. cyt.s. 48; W. KIWIOR, *Ofiarowanie życia...*, art. cyt., s. 30-31.

¹² CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM, *Relatio et vota Consultorum ac Postulatorum Congressus Peculiaris super vitae oblatione diei 2 iunii an. 2016*, s. 3, 7-8, 170-176, w: Archivum Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Prot. N. Var. 7454/14. Szerzej na ten temat: M. BARTOLUCCI, *Una quarta via per la beatificazione...*, art. cyt., s. 20-23; M. INGLOT, *Ofiarowanie życia jako droga do świętości kanonizowanej według motu proprio papieża Franciszka Maiorem hac dilectionem z 11 lipca 2017 r.*, w: *Prawo i praktyka kanonizacyjna za pontyfikatu papieża Franciszka*,

Ojciec Święty zauważa, że „Na szczególne uznanie i cześć zasługują ci chrześcijanie, którzy najściślej idąc śladami i za nauczaniem Pana Jezusa, ofiarowali z własnej woli i w sposób wolny życie za innych i wytrwali w tym postanowieniu aż do śmierci”¹³. W konsekwencji Papież stwierdza: „Nie ulega wątpliwości, że heroiczne ofiarowanie życia, podyktowane i wspierane przez miłość, jest wyrazem prawdziwego, pełnego i przykładowego naśladowania Chrystusa, a zatem zasługuje na taki szacunek, jakim wspólnota wiernych zazwyczaj otacza tych, którzy dobrowolnie zaakceptowali męczeństwo krwi bądź w stopniu heroicznym praktykowali cnoty chrześcijańskie”¹⁴. Skutkiem takiej oceny postawy i działania katolika jest nowa norma w zakresie prawa kanonizacyjnego, mianowicie: „Ofiarowanie życia jest nowym powodem do wszczęcia procesu beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego, odrębnym od przypadków dotyczących męczeństwa i heroiczności cnót”¹⁵. Fundamentem tego nowego tytułu do beatyfikacji i kanonizacji są słowa Jezusa: „Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich”¹⁶.

Ofiarowanie życia różni się od męczeństwa, ponieważ *in oblatione vitae* nie mamy do czynienia z prześladowcą, który pozbawia życia z nienawiści do wiary, i różni się także od heroiczności cnót, gdyż nie wymaga heroicznego praktykowania cnót przez dłuższy czas¹⁷.

3. Warunki heroicznego ofiarowania życia

Art. 2 motu proprio *Maiorem hac dilectionem* daje wyraźnie do zrozumienia, że nie każde ofiarowanie życia będzie zasadne i skuteczne do beatyfikacji Sługi Bożego, ale tylko to, które spełnia wszystkie

red. L. Fiejdasz-Buczek, Lublin 2019, s. 63-64; W. KIWIOR, *Ofiarowanie życia...*, art. cyt., s. 31-34; W. HILGEMAN, E. SPEDICATO, *Manuale delle Cause dei Santi...*, dz. cyt., s. 36-38.

¹³ MHD *initium b*.

¹⁴ TAMŻE, *initium c*.

¹⁵ TAMŻE, art. 1.

¹⁶ J 15, 13. Por. MHD *initium a*. Szerzej na ten temat: M. BARTOLUCCI, *Una quarta via per la beatificazione...*, art. cyt. s.16-18.

¹⁷ A. AMATO, *Nuova via per la santità...*, art. cyt., s. 31.

warunki określone przez ustawodawcę kościelnego, mianowicie: wolne i dobrowolne ofiarowanie życia oraz heroiczne zaakceptowanie śmierci pewnej i w krótkim terminie *propter caritatem*; związek pomiędzy ofiarowaniem życia i przedwczesną śmiercią; zwyczajne praktykowanie cnót chrześcijańskich; istnienie opinii świętości i znaków; cud za wstawiennictwem Sługi Bożego.

3.1. Ofiarowanie życia wolne i dobrowolne oraz heroiczne zaakceptowanie śmierci

Papież Franciszek we wspomnianym motu proprio stanowi, że ofiarowanie życia przez katolika musi być wolne i dobrowolne – *offerta libera e volontaria*¹⁸. Doktryna zaznacza, że takie określenie oznacza ofiarowanie osobiste, wolne, świadome, podjęte z własnej inicjatywy, umotywowane wiarą, zmierzające do udzielenia – w sposób fizyczny i widzialny – konkretnej pomocy bliźniemu, który znalazł się w potrzebie, a brak tej pomocy doprowadziłby u bliźniego do poważnej szkody¹⁹. Ustawodawca kościelny precyzuje, że wolnemu i dobrowolnemu ofiarowaniu życia musi także towarzyszyć „heroiczna akceptacja *propter caritatem* śmierci pewnej i w krótkim czasie”²⁰. Zatem akt ofiarowania życia, który miałby być podstawą do beatyfikacji, musi także świadomie uwzględnić, działając pod wpływem miłości bliźniego, heroiczną akceptację śmierci pewnej i w niedługim czasie, której ryzyko jest związane z konkretną posługą wobec osoby albo osób, które znalazły się w wielkiej potrzebie. Mamy wówczas do czynienia, jak zauważa M. Bartolucci, z jednym heroicznym aktem ofiarowania życia, który zaistniał w momencie podejmowania decyzji i trwa przez pewien czas, tzn. do momentu realizacji powziętej decyzji i prowadzi w konsekwencji do przedwczesnej śmierci. Nie oznacza to zatem natychmiastowej śmierci, ale gdyby przesunęła się ona bardzo znacząco w czasie, wówczas heroiczny akt ofiarowania

¹⁸ MHD art. 2 a).

¹⁹ Por. M. BARTOLUCCI, *L'amore più grande...*, art. cyt., s. 54-55; W. KIWIOR, *Ofiarowanie życia...*, art. cyt., s. 34-35.

²⁰ MHD art. 2 a).

życia, trwający – zgodnie z orzecznictwem Dykasterii Spraw Kanonicznych – co najmniej przez dziesięć lat, mogłby się przekształcić w heroiczną cnotę miłości bliźniego, a wtedy sprawa mogłaby być prowadzona z tytułu heroiczności cnót²¹.

3.2. Związek pomiędzy ofiarowaniem życia i przedwczesną śmiercią

Motu proprio *Maiorem hac dilectionem* wymaga także, aby – w przypadku ofiarowania życia *propter caritatem* – zachodził związek pomiędzy aktem ofiarowania życia a przedwczesną śmiercią²². Chodzi o taką sytuację, w której śmierć ofiarującego swoje życie nastąpiła dlatego, że „(...) zaangażował on z pełną świadomością konsekwencji oraz fizycznie i dostrzegalnie własne życie w heroiczny akt miłości bliźniego”²³. Nie jest tutaj wystarczający związek moralny, ponieważ jest on niewidzialny²⁴. Należy także zauważyć, że bezpośrednią przyczyną śmierci jest obiektywne niebezpieczeństwo (np. trąd, dżuma, rozbrojenie ładunku wybuchowego zagrażającego ludziom, ryzykowna akcja ratunkowa)²⁵, natomiast pośrednią przyczyną śmierci jest ofiarowanie swojego życia. Katolik ofiarujący swoje życie chce w tym przypadku świadomie, dobrowolnie i bezpośrednio spełnić akt miłości bliźniego; jego zasadniczym celem jest właśnie akt miłości bliźniego i dobro, jakie tenże akt powoduje, a nie śmierć, która jest jego następstwem²⁶. M. Bartolucci podkreśla, że „gdyby ofiarowanie życia było bezpośrednią przyczyną śmierci, mielibyśmy do czynienia z samobójstwem, które zawsze jest grzechem”²⁷.

²¹ M. BARTOLUCCI, *Una quarta via per la beatificazione...*, art. cyt., s. 17-18.

²² MHD art. 2 b).

²³ M. BARTOLUCCI, *Una quarta via per la beatificazione...*, art. cyt., s. 57.

²⁴ M. BARTOLUCCI, *L'amore più grande...*, art. cyt., s. 54.

²⁵ TAMŻE, s. 56.

²⁶ TAMŻE, s. 57-58; W. KIWIOR, *Ofiarowanie życia...*, art. cyt., s. 35-36.

²⁷ M. BARTOLUCCI, *L'amore più grande...*, art. cyt., s. 58.

3.3. Zwyczajne praktykowanie cnót chrześcijańskich

Kolejnym wymogiem heroicznego ofiarowania życia aż do śmierci *propter caritatem*²⁸ jest „praktykowanie cnót chrześcijańskich co najmniej w stopniu zwyczajnym”²⁹. Ustawodawca kościelny zaznacza, że musi to mieć miejsce zarówno w okresie poprzedzającym ofiarowanie życia, jak i po ofiarowaniu życia aż do śmierci³⁰. O tym wymogu wyraźnie mówi art. 4 motu proprio *Maiorem hac dilectionem*: „Positio dotycząca ofiarowania życia winna odpowiedzieć na dubium: Anconstet de heroica oblatione vitae usque ad mortem propter caritatem nec non de virtutibus christianis, saltem in gradu ordinario, in casu et ad effectum de quo agitur”. Zatem postępowanie beatyfikacyjne musi koncentrować się na heroicznym akcie miłości bliźniego i na poszczególnych cnotach chrześcijańskich (teologalnych: wierze, nadziei i miłości; moralnych: roztropności, sprawiedliwości, umiarkowaniu i męstwie; oraz innych z nimi związanych)³¹. J.L. Gutiérrez zaznacza, że prawo nie wyjaśnia wyrażenia „saltem in gradu ordinario” i że powinno ono zostać wyjaśnione przez orzecznictwo Dykasterii Spraw Kanonizacyjnych³². Sam uważa, że powinno ono „(...) być usytuowane na dość wysokim poziomie, który poważnie uwzględnia powszechne powołanie do świętości i zakłada życie wzorowe pod wieloma względami, nie tylko w relacjach z Bogiem, ale także w wypełnianiu obowiązków zawodowych, rodzinnych i społecznych”³³. Gdyby jednak okazało się, że wspomniane cnoty były praktykowane przez Sługę Bożego w stopniu heroicznym, szczególnie po ofiarowaniu życia, to ewentualne prowadzenie sprawy z tytułu heroiczności chrześcijańskich cnót wymaga ich długotrwałego praktykowania w stopniu heroicznym, czyli co najmniej przez okres dziesięciu lat.

²⁸ MHD art. 4.

²⁹ TAMŻE, art. 2 c).

³⁰ TAMŻE.

³¹ M. BARTOLUCCI, *L'amore più grande...*, art. cyt., s. 58-59; W. KIWIOR, *Ofiarowanie życia...*, art. cyt., s. 36-37. Zob. wyżej, przypis n. 7.

³² J.L. GUTIÉRREZ, *Nuovi studi sulle cause di canonizzazione*, Milano 2022, s. 125 i 127.

³³ TAMŻE, s. 127.

Praktykowanie cnót chrześcijańskich co najmniej w stopniu zwykłym daje moralną pewność, że kandydat na ołtarze opierał swoje życie, także przed jego heroicznym ofiarowaniem, na chrześcijańskiej wizji ludzkiego życia i że kierował się ewangeliczną motywacją w podjętej przez siebie decyzji o heroicznym ofiarowaniu swojego życia *propter caritatem*³⁴.

3.4. Sława świętości i znaków

Aby można było rozpocząć proces beatyfikacyjny na etapie diecezjalnym z tytułu heroicznego ofiarowania życia, ustawodawca kościelny, podobnie jak w sprawach dotyczących męczeństwa i heroiczności cnót, wymaga „istnienia opinii świętości i znaków, przynajmniej po śmierci”³⁵. Konkretnie chodzi o przekonanie rozpowszechnione wśród wiernych o heroicznym ofiarowaniu życia *propter caritatem* i o zwykłym praktykowaniu chrześcijańskich cnót³⁶ oraz o łaskach i innych darach otrzymywanych od Boga za wstawiennictwem kandydata na ołtarze³⁷.

Instrukcja *Sanctorum Mater* wyjaśnia, że wspomniana opinia musi być spontaniczna, stała, ciągła, rozpowszechniona wśród osób godnych zaufania³⁸. W odniesieniu do heroicznego ofiarowania życia opinia musi zaistnieć przynajmniej po śmierci katolika, który ofiarował swoje życie *propter caritatem*³⁹.

3.5. Cud za wstawiennictwem Sługi Bożego

Podobnie jak w przypadku spraw beatyfikacyjnych dotyczących heroiczności cnót, w sprawach rozpatrywanych z tytułu heroicznego ofiarowania życia *propter caritatem* do beatyfikacji jest konieczny cud, o charakterze fizycznym (cud moralny nie jest wystarczający),

³⁴ M. BARTOLUCCI, *L'amore più grande...*, art. cyt., s. 59-60; W. KIWIOR, *Ofiarowanie życia...*, art. cyt., s. 36-37.

³⁵ MHD art. 2 d).

³⁶ MHD art. 4; SM art. 5 §§ 1-2,

³⁷ SM art. 6.

³⁸ TAMŻE, art. 7 § 2.

³⁹ MHD art. 2 d).

zaistniały za wstawiennictwem Sługi Bożego po jego śmierci⁴⁰. Męczennicy mogą być beatyfikowani po promulgowaniu papieskiego dekretu o męczeństwie i bez konieczności cudu⁴¹. Do kanonizacji we wszystkich trzech przypadkach (męczeństwo, heroicznosc cnót, heroiczne ofiarowanie życia) również jest wymagany jeden cud, zaistniały po beatyfikacji za wstawiennictwem Błogosławionego⁴².

Prawo kanonizacyjne i orzecznictwo Dykasterii Spraw Kanonizacyjnych traktują cud jako szczególny środek dowodowy, poprzez który Bóg potwierdza męczeństwo, heroicznosc cnót albo heroiczne ofiarowanie życia *propter caritatem* Sługi Bożego albo Błogosławionego; jest on Bożym potwierdzeniem osądu wydanego przez kompetentną władzę kościelną o życiu Sługi Bożego albo Błogosławionego; jest potwierdzeniem, że Sługa Boży albo Błogosławiony żyje w niebie w komunii z Bogiem i że jest wzorem chrześcijańskiego życia oraz skutecznym orędownikiem; jest traktowany jako najmocniejszy dowód świętości⁴³.

⁴⁰ TAMŻE, art. 2 e).

⁴¹ J.L. GUTIÉRREZ, *Milagro*, w: *Diccionario general de derecho canónico*, t.5, red. J. Otaduy, A. Viana, J. Sedano, Pamplona 2012, s. 378; W. KIWIOR, *Ofiarowanie życia...*, art. cyt., s. 38; W. HILGEMAN, E. SPEDICATO, *Manuale delle Cause dei Santi...*, dz. cyt., s. 265-266.

⁴² „Per la beatificazione richiesto un miracolo regolarmente approvato (...); per la canonizzazione necessario un miracolo avvenuto dopo la beatificazione e regolarmente approvato” (SACRA CONGREGAZIONE PER LE CAUSE DEI SANTI, *Regolamento della Sacra Congregazione per le Cause dei Santi*, 1983..., dz. cyt., art. 26 § 1, s. 561. Por. CONGREGAZIONE DELLE CAUSE DEI SANTI, *Regolamento dei postulatori*, 11.10.2021, n. 74, Città del Vaticano 2022, s. 35.

⁴³ B. TUREK, *La procedura nei miracoli: la discussione e valutazione medico-legale*, <https://salesianfamily.net/la-procedura-nei-miracoli-la-discussione-e-valutazione-medico-legale/fsadmin> [dostęp 28.11.2021]; C. PELLEGRINO, *La procedura nei miracoli*, <https://salesianfamily.net/sdb-la-procedura-nei-miracoli-mons-carmelo-pellegrino/fsadmin/> [dostęp 28.11.2021]; W. KIWIOR, *Ofiarowanie życia...*, art. cyt., 38; W. HILGEMAN, E. SPEDICATO, *Manuale delle Cause dei Santi...*, dz. cyt., s. 253.

4. Poszczególne sprawy beatyfikacyjne z tytułu *oblationis vitae*

Obecnie w wykazie spraw beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych jest trzynaście spraw z tytułu *oblationis vitae*⁴⁴, które są prowadzone w Stanach Zjednoczonych Ameryki (4), we Włoszech (3), w Ekwadorze (2), w Hiszpanii (2), w Polsce (1), w Brazylii (1) i dotyczą 17 Sług Bożych, w tym 1 kardynała, 10 prezbiterów (8 diecezjalnych i 2 zakonnych), 1 zakonniczy i 5 wiernych świeckich⁴⁵. Jedną spośród trzynastu spraw dotyczy grupy pięciu kapłanów diecezjalnych⁴⁶. Z nowo wprowadzonego tytułu przez papieża Franciszka, od samego początku jest prowadzonych sześć spraw, natomiast w siedmiu sprawach, rozpoczętych jeszcze przed wejściem w życie motu proprio *Maiorem hac dilectionem*, zmieniono – na różnych etapach postępowania – pierwotne tytuły *męczeństwa* albo *heroiczności cnót* na tytuł *oblationis vitae*⁴⁷.

Dotychczas nie odbyła się jeszcze żadna beatyfikacja ani kanonizacja z tytułu *oblationis vitae*. Konieczna jest bowiem uprzednia promulgacja dekretu o cudzie przypisanym wstawiennictwu Czcigodnego Sługi Bożego (cud do beatyfikacji) a następnie Błogosławionego (cud do kanonizacji).

Prowadzone obecnie sprawy znajdują się na różnych etapach postępowania procesowego: w kilku sprawach zostały promulgowane dekrety *super oblatione vitae*, kilka innych spraw jest badanych na etapie rzymskim; kilka spraw jest prowadzonych na etapie diecezjalnym.

⁴⁴ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 1461, 1968, 2617, 2810, 2854, 2886, 3293, 3447, 3493, 3499, 3530, 3654, 3689.

⁴⁵ F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita*, dattiloscritto (Convegno "Non c'è amore più grande. Martirio e offerta della vita". Istituto Patristico Augustinianum, 13 novembre 2024), s. 6-7.

⁴⁶ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 3493.

⁴⁷ F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 7.

4.1. Sprawy po wydaniu dekretu *super oblatione vitae*

W pięciu sprawach, rozpatrzonych w Dykasterii Spraw Kanonizacyjnych z tytułu *oblationis vitae*, zostały promulgowane dekrety *super oblatione vitae* i do beatyfikacji brakuje zatwierdzenia cudu.

Czcigodny Sługa Boży Franz De Castro Holzwarth⁴⁸ – katolik świecki, urodzony 18 maja 1942 roku w Barra do Pirraí w Brazylii, po ukończeniu studiów prawniczych pracował najpierw jako adwokat, następnie jako pracownik sekretariatu w sądzie, a później jako funkcjonariusz banku. Rozeznawał także kwestię ewentualnego powołania kapłańskiego. Od 1974 roku poświęcił się wolontariatowi w więzieniu, przynależąc do *Stowarzyszenia Ochrony i Pomocy Więźniom*, założonego przez adwokata Mario Ottoboni; przygotowywał kilku więźniów do przyjęcia sakramentu bierzmowania i towarzyszył ciężko chorym i umierającym oraz chętnie wysłuchiwał więźniów, którzy prosili go o radę. Zmarł 14 lutego 1981 roku, kiedy – wraz z założycielem wspomnianego stowarzyszenia – starał się pomóc w rozwiązaniu sprawy dotyczącej zbrojnego buntu więźniów w Jacareí, w południowo-wschodniej Brazylii, gdzie Franz Holzwarth cieszył się wielkim szacunkiem moralnym wśród więźniów. Obydwaj najpierw podjęli się funkcji mediatorów w negocjacjach pomiędzy więźniami a władzą, ale kiedy sytuacja stała się bardzo trudna, Franz Holzwarth ofiarował się z własnej inicjatywy i dobrowolnie jako zakładnik w miejsce policjanta, który znajdował się w rękach zbuntowanych więźniów. Zaraz po uwolnieniu policjanta policja otworzyła ogień, w którym śmierć poniósł Franz Holzwarth (dosięgło go około trzydziestu kul na całym ciele) i pięciu zbuntowanych więźniów⁴⁹.

W latach 2009-2010 przeprowadzono dochodzenie diecezjalne w Diecezji São José dos Campos (Brazylia) z tytułu męczeństwa,

⁴⁸ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 2854.

⁴⁹ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Franz de Castro Holzwarth (1942-1981)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/franz-de-castro-holzwarth.html> – [dostęp 19.06.2025; F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 7-8.

podczas którego zeznania świadków dotyczyły zarówno męczeństwa, jak i heroiczności cnót, ponieważ Franz Holzwarth cieszył się sławą męczeństwa i sławą cnót, ale żaden z tych dwóch tytułów nie wydawał się ani odpowiedni, ani wystarczający do wszystkich okoliczności jego śmierci. Akta postępowania diecezjalnego zostały przesłane do Rzymu, gdzie Zwyczajny Kongres Dykasterii, 18 maja 2012, zastanawiał się nad tym, jaki tytuł przyjąć w badanej sprawie. Zdecydowano, aby tę kwestię rozeznął relator, któremu – zgodnie z przepisami prawa – powierzono przedmiotową sprawę. Podczas zebrania Kongresu Zwyczajnego relator początkowo opowiedział się za przyjęciem tytułu *męczeństwa* (7.11.2014), ale dwa miesiące później (9.01.2015) postanowiono, aby opracowywana *Positio* uwzględniła również obfity materiał dowodowy dotyczący *cnót* Sługi Bożego. Następnie, zgodnie z przewidzianą procedurą, sprawa została przekazana do zbadania Szczególnemu Kongresowi Teologów, który stwierdził – 9.02.2017 – że nie ma wystarczających elementów, by w przedmiotowej sprawie uznać *męczeństwo* z pewnością moralną, ponieważ istnieją trudności w udowodnieniu *odium fidei* ze strony zabójców, natomiast wyraźnie widać w aktach sprawy spontaniczną i dobrowolną gotowość Sługi Bożego do ofiarowania swojego życia *propter caritatem*⁵⁰. Po wejściu w życie motu proprio *Maiorem hac dilectionem*, Kongres Zwyczajny, 2.03.2018, dokonał zmiany tytułu na *oblato vitae* i sprawa, ze zmienionym tytułem, została ponownie przedłożona Kongresowi Szczególnemu Teologów, który tym razem wypowiedział się jednomyślnie pozytywnie w sprawie Franza Holzwartha (9.03.2021). 11 listopada 2022 roku nad sprawą dyskutowała Zwyczajna Sesja Dykasterii i wydała jednomyślnie pozytywną ocenę w badanej sprawie. 17 grudnia 2022 roku został promulgowany dekret *super oblatione vitae* w sprawie beatyfikacyjnej Sługi Bożego Franza

⁵⁰ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Franz de Castro Holzwarth (1942-1981)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/franz-de-castro-holzwarth.html> – [dostęp 19.06.2025]; F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 8.

Holzwartha⁵¹. To była pierwsza sprawa beatyfikacyjna, która została doprowadzona do wydania dekretu *super oblatione vitae*.

Czcigodny Sługa Boży Salvo D'Acquisto⁵² – katolik świecki, wicebrygadier, urodzony 15 października 1920 roku w Neapolu (Włochy). Po ukończeniu szkoły karabinierów w Rzymie awansował na karabiniera i w listopadzie 1940 roku został wysłany do Libii, gdzie służył do września 1942 roku. Wśród swoich kolegów cieszył się opinią człowieka odznaczającego się moralną prawością. Po powrocie do Włoch ukończył we Florencji intensywny kurs dla podoficerów i wyznaczono go wicebrygadierem karabinierów w Torrimpietra (Rzym). Dnia 8 września 1943 roku Włochy podpisały rozejm i już w następnym dniu pojawiły się walki pomiędzy Niemcami i Włochami, które miały miejsce także w okolicy Torrimpietra. W dniu 22 września 1943 roku niemieccy żołnierze weszli do pobliskiej Torre di Palidoro, gdzie mieściła się siedziba policji finansowej. Policjanci, przed opuszczeniem tej miejscowości, zamknęli w metalowych skrzyniach materiały wybuchowe, które wcześniej przejęli. Z kolei żołnierze niemieccy, usiłując otworzyć te skrzynie, spowodowali eksplozję, w wyniku której jeden żołnierz niemiecki stracił życie, a dwóch zostało ciężko rannych. Dowództwo niemieckie, podejrzewając zamach, poszukiwało karabinierów, a ponieważ sierżant karabinierów był poza siedzibą, więc aresztowali wicebrygadiera Salvo D'Acquisto i przesłuchali go w sprawie eksplozji. Wybuch był spowodowany brakiem należytej ostrożności ze strony żołnierzy niemieckich, ale pomimo tego dowództwo niemieckie zagroziło represjami, jeśli nie znajdzie się winny eksplozji, wzięło na zakładników 22 miejscowych mężczyzn i skazało ich natychmiast na śmierć. Salvo D'Acquisto, chcąc ich uratować, oświadczył niemieckiemu dowódcy, że jest on

⁵¹ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Franz de Castro Holzwarth (1942-1981)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/franz-de-castro-holzwarth.html> – [dostęp 19.06.2025; F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 9.

⁵² DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 1461.

odpowiedzialny za eksplozję i że oddaje się dobrowolnie w ich ręce w zamian za wszystkich skazanych. Został rozstrzelany 23 września 1943 roku, a ocaleni uważają, że uratowali się dzięki jego heroicznej postawie⁵³. Jego proces beatyfikacyjny na etapie diecezjalnym dotyczył *heroiczności cnót*, ale kiedy akta tej sprawy trafiły do ówczesnej Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych, wówczas uznano za stosowne, kierując się historią sprawy beatyfikacyjnej św. Maksymiliana Marii Kolbego, zmianę tytułu sprawy na *męczeństwo*. Następstwem tej zmiany było dochodzenie uzupełniające dotyczące poszczególnych elementów *męczeństwa*. Sprawa trafiła następnie, zgodnie z przepisami prawa, do Kongresu Szczególnego Teologów i okazało się, 30 listopada 2007 roku, że zebrane w procesie środki dowodowe nie są wystarczające do wykazania wszystkich elementów prawdziwego *męczeństwa* w przypadku śmierci Sługi Bożego Salvo D'Acquisto. Po promulgowaniu listu apostolskiego *Maiorem hac dilectionem* dokonano kolejnej zmiany tytułu sprawy, tym razem z *martyrium* na *oblatio vitae*, co skutkowało – decyzją z 19 września 2023 roku – pozytywną oceną ze strony Kongresu Szczególnego Teologów i następnie taką samą oceną ze strony Sesji Zwyczajnej⁵⁴. 24 lutego 2025 roku został promulgowany dekret *super oblatione vitae* Sługi Bożego Salvo D'Acquisto⁵⁵.

Czcigodny Sługa Boży Emil Joseph Kapaun⁵⁶ – urodzony 20 kwietnia 1916 roku w Pilsen w Kansas (USA), prezbiter z diecezji

⁵³ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Salvo D'Acquisto (1920-1943)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/salvo-d-acquisto.html>– [dostęp 19.06.2025]; *Venerabile Salvo D'Acquisto*, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/90399> [dostęp 19.06.2025].

⁵⁴ F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 12-13.

⁵⁵ Por. DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Salvo D'Acquisto (1920-1943)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/salvo-d-acquisto.html>– [dostęp 19.06.2025]; *Venerabile Salvo D'Acquisto*, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/90399> [dostęp 19.06.2025].

⁵⁶ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 2810.

Wichita, kapelan wojskowy posługujący najpierw w Kansas, następnie w bazie wojskowej w Pilsen, potem w regionie indo-birmańskim a później w amerykańskiej bazie w Jokohamie (Japonia). Po wybuchu wojny w Korei znalazł się tam ze swoją jednostką wojskową. 1 listopada 1950 roku, podczas bitwy w okolicach Unsan w Korei Południowej, blisko granicy z Koreą Północną, zrezygnował z wycofania się wraz ze swoim pułkiem i świadomie pozostał w miejscu bitwy, aby pomagać rannym, udzielać ostatniej posługi duszpasterskiej i zatroszczyć się o godny pochówek zmarłych. Służąc innym, sam został ranny i został wzięty do niewoli przez Koreańczyków z północy i osadzony w obozie w Pyokton, gdzie dzielił los pozostałych jeńców i służył im posługą duszpasterską. W 1951 roku, osłabiony bardzo trudnymi warunkami obozowymi, chorobami i cierpieniami, zdołał sprawować w obozie Mszę św. wielkanocną, a tydzień później doznał zapaści. Chińczycy, którzy przejęli kontrolę nad obozem, wysłali go do miejsca nazywanego „Domem śmierci”, w którym jeńcy umierali bez pomocy lekarskiej, bez pokarmu i bez wody⁵⁷.

Ks. Emil Joseph Kapaun zmarł 23 maja 1951 roku z powodu bardzo trudnych warunków więziennych (*ex aerumnis carceris*), w jakich żył i służył innym. Jego proces beatyfikacyjny był prowadzony, na etapie diecezjalnym i na etapie rzymskim, z tytułu *heroiczności cnót*. 25 września 2018 Kongres Szczególny Teologów wyraził pewne wątpliwości co do możliwości stwierdzenia heroiczności cnót, ponieważ zebrane środki dowodowe wskazywały, że w okresie poprzedzającym wyjazd na Daleki Wschód Sługa Boży był gorliwym kapłanem, ale cnoty chrześcijańskie praktykował w stopniu zwyczajnym. Dopiero w ostatnich miesiącach, w zetknięciu się z dramatem i okrutnymi skutkami wojny, zaczął wykazywać praktykowanie miłości bliźniego

⁵⁷ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Emil Joseph Kapaun (1916 - 1951)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/emil-joseph-kapaun.html> [dostęp 19.06.2025]; *Venerabile Emil Joseph Kapaun*, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/100927> [dostęp 19.06.2025]; F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 13-14.

w stopniu przekraczającym zwyczajność i złożył ofiarę ze swojego życia, *służąc potrzebującym pomocy, chorym i umierającym*. W związku z tym Kongres Szczególny Teologów sugerował, że tytułem bardziej odpowiednim do badanej sprawy byłby tytuł *oblacionis vitae*, który opiera się na heroicznym akcie miłości bliźniego, nawet jeśli on trwa przez jakiś czas, ale z pewnością taka sytuacja nie jest wystarczająca dla tytułu *heroiczności cnót chrześcijańskich*, ponieważ w tym przypadku potrzebna jest heroiczność wszystkich cnót chrześcijańskich wykazywana przez dłuższy czas, co – jak wiemy – w orzecznictwie Dykasterii oznacza co najmniej 10 lat. Opracowanie i przedstawienie nowej *Positio, Positio super oblatio vitae*, skutkowało pozytywną oceną sprawy ze strony Kongresu Szczególnego Teologów (13.06.2023) i następnie ze strony Sesji Zwyczajnej Dykasterii. 24 lutego 2025 roku został promulgowany dekret *super oblatione vitae* Czcigodnego Sługi Bożego Emila Josepha Kapauna⁵⁸.

Czcigodny Sługa Boży Alejandro Labaka Ugarte⁵⁹ – urodzony 19 kwietnia 1920 roku w Hiszpanii, franciszkanin – kapucyn, misjonarz w Chinach (Pingliang, 1946-1953), a później w różnych miejscach w Ekwadorze (1954-1987), w 1984 roku został mianowany pierwszym wikariuszem apostołskim w Aguarico, a 2 lipca 1984 – prefektem apostołskim w Aguarico, zajmując się szczególnie etnicznymi mniejszościami i tubylczym duchowieństwem. Po ponadrocznym odpoczynku powrócił do Ekwadoru i pracował w różnych strukturach kapucyńskich, i jednocześnie gorliwie zajmował się ewangelizacją amazońskiego plemienia indiańskiego Huaorani zamieszkującego las tropikalny Yasuní we wschodnim Ekwadorze. W 1984 roku został mianowany wikariuszem apostołskich Aguarico i tytularnym biskupem Pomarii. Biskup Alejandro Labaka starał się o uznanie praw tubylczej ludności w Ekwadorze, zagrożonej działaniami ze strony towarzystw naftowych i towarzystw zajmujących się pozyskiwaniem drewna. W związku z tym opracował projekt przyjaznych kontaktów

⁵⁸ TAMŻE, 14.

⁵⁹ DICASTERIO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 1968.

z etnicznym plemieniem Indian Tagaerów, aby uniknąć eskalacji napięcia i krwawego konfliktu, który byłby ogromnym zagrożeniem dla ich istnienia. W tym celu postanowił udać się osobiście – wraz ze s. Inés Arango Velásquez – po raz pierwszy na ich terytorium, znajdujące się w Parku Narodowym Yasuní, we wschodnim Ekwadorze, aby się z nimi spotkać. Było to niewątpliwie związane z ryzykiem odrzucenia albo nawet utraty życia. 21 lipca 1987 roku, w godzinach porannych, obydwójce zostali przewiezieni helikopterem na terytorium Tagaerów, w miejsce, które było przygotowane na spotkanie. Następnego dnia helikopter udał się w to samo miejsce, aby ich zabrać, ale znaleźli tylko ich ciała z ranami od strzał i włóczy. Najprawdopodobniej zostali zabici poprzedniego dnia w pierwszym kwadransie oczekiwania na spotkanie. Przeprowadzona w Coca sekcja zwłok wykazała w ciele biskupa Alejandra Labaki Ugarte 134 rany od strzał i włóczy⁶⁰.

Odrębne sprawy beatyfikacyjne biskupa Alejandro Labaka Ugarte i s. Inés Arango Velásquez na etapie diecezjalnym zostały przeprowadzone z tytułu *męczeństwa*. 11 stycznia 2013 roku ówczesna Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych, w związku z weryfikacją akt spraw od strony formalnej, najpierw zawiesiła wydanie oceny, aby lepiej sprawdzić, czy sprawy spełniają wszystkie kryteria wymagane przez tytuł *męczeństwa*, a następnie – 3 maja 2013 roku – wydała dekret ważności akt z postępowania diecezjalnego i poleciła, aby relator spraw wnikliwie zbadał zagadnienie i sporządził definitywną ocenę. Słabym punktem dowodzenia w przedmiotowych sprawach beatyfikacyjnych był brak środków dowodowych na *odium fidei* ze strony Tagaerów, którzy nie znali wiary chrześcijańskiej. Relator spraw, dostrzegając w materiale dowodowym podstawowe elementy nowego

⁶⁰ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Alejandro Labaka Ugarte (1920-1987)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/alejandro-labaka-ugarte.html> – [dostęp 26.06.2025]; *Venerabile Alessandro (Manuel) Labaka Ugarte*, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/101009> [dostęp 26.06.2025]; *Alejandro Labaka*, https://es.wikipedia.org/wiki/Alejandro_Labaka [dostęp 26.06.2025]; F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 9.

tytułu, zaproponował zmianę tytułu z *męczeństwa* na *oblatio vitae*. Obydwie sprawy (*Positio*), zgodnie z obowiązującą procedurą, zostały przekazane Kongresowi Szczególnemu Teologów, który 27 czerwca 2023 roku jednomyślnie stwierdził, że spełniają one kryteria ofiarowania życia. 20 maja 2025 roku obydwie sprawy beatyfikacyjne były w Dykasterii Spraw Kanonizacyjnych przedmiotem dyskusji Sesji Zwyczajnej i uzyskały pozytywną opinię, a papież Leon XIV podjął pozytywne decyzje i zostały promulgowane dekrety *super oblatione vitae*⁶¹.

Czcigodna Sługa Boża Inés Arango Velásquez⁶² – imię zakonne – María de la Nieves de Medellín, urodzona 6 kwietnia 1937 roku, przynależąca do zgromadzenia Sióstr Kapucynek od Świętej Rodziny, pochodząca z Kolumbii, w 1977 roku wzięła udział w pierwszej wyprawie misyjnej swojego zgromadzenia do Aguarico w Ekwadorze i prowadziła działalność duszpastersko-misyjną w trzech wspólnotach (Shushufindi, Nuevo Rocaforte, Coca). Od 1977 roku posługiwała w szpitalu w Nuevo Rocaforte, pod kierunkiem kapucynów Alejandro Labaka i Manuela Amunárriz, prowadziła działalność ewangelizacyjną w wielu wspólnotach tubylczych wzdłuż brzegów rzeki Napo. W 1987 roku została przeniesiona do Coca, poświęcając się tam ewangelizacji wśród plemienia Huaorani. Dzięki długoletniej pracy miała duże doświadczenie w zakresie ewangelizacji i duszpasterstwa we wspólnotach tubylczych. Świadoma zagrożenia, w jakim znalazło się plemię Tagaerów ze strony towarzystw naftowych i towarzystw

⁶¹ F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 9; DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Alejandro Labaka Ugarte (1920-1987)*, <https://www.cause-santi.va/it/venerabili/alejandro-labaka-ugarte.html> [dostęp 26.06.2025]; DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Serva di Dio Inés Arango Velásquez (in religione: María de la Nieves de Medellín) (1937-1987)*, <https://www.causessanti.va/it/venerabili/alejandro-labaka-ugarte.html> [dostęp 26.06.2025]; *Venerabile Alessandro (Manuel) Labaka Ugarte*, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/101009> [dostęp 26.06.2025].

⁶² DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 3447.

pozyskujących drewno, postanowiła udać się z pomocą, wraz z biskupem Alejandro Labaka, do tegoż plemienia.⁶³

Dalsze losy s. Inés Arango Velásquez i jej procesu beatyfikacyjnego były związane z losami i procesem beatyfikacyjnym biskupa Alejandro Labaka. S. Inés poniosła śmierć 21 lipca 1987 roku, ofiarując dobrowolnie swoje życie z miłości do bliźnich dla dobra misji, a szczególnie dla dobra plemienia Tagaerów. Przeprowadzona w Coca sekcja zwłok wykazała w jej ciele 85 ran od strzał i włócznie⁶⁴.

4.2. Sprawy badane na etapie rzymskim

Na etapie rzymskim są obecnie badane trzy sprawy z tytułu *oblationis vitae*, a jedna z nich uzyskała już pozytywną opinię ze strony Kongresu Szczególnego Teologów i czeka na rozpatrzenie przez Sesję Zwyczajną Dykasterii.

Sługa Boży Pedro Manuel Salado De Alba⁶⁵ – urodzony 1 stycznia 1968 roku w Chiclana de la Frontera (Cádiz, Hiszpania); katolik świecki, należący do stowarzyszenia *Hogar de Nazaret*, założonego przez Marię del Prado Almagro w 1978 roku w Kordobie (Hiszpania), obejmującego gałąź żeńską (kobiety celibatariuszki) i męską (mężczyźni celibatariusze, zarówno duchowni, jak i świeccy), prowadzącego życie konsekrowane we wspólnocie na drodze rad ewangelicznych (ubóstwa, czystości i posłuszeństwa) i oddającego się specjalnej posłudze, jaką jest troska o integralne wychowanie dzieci i młodzieży znajdujących się w trudnych warunkach rodzinnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pedro Manuel z wielkim oddaniem i poświęceniem

⁶³ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Serva di Dio Inés Arango Velásquez (in religione: María de la Nieves de Medellín) (1937-1987)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/alejandro-labaka-ugarte.html> [dostęp 26.06.2025]; A. PATERNINA, *Ines Arango Velásquez: Passion For The Mission*, <https://misyononline.com/book/export/html/814> – [dostęp 26.06.2025].

⁶⁴ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Serva di Dio Inés Arango Velásquez (in religione: María de la Nieves de Medellín) (1937 - 1987)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/alejandro-labaka-ugarte.html> [dostęp 26.06.2025].

⁶⁵ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 3293.

realizował tę misję w prowadzonych przez stowarzyszenie ośrodkach. W 1999 roku został wysłany z Hiszpanii do Quinindé w diecezji Esmeraldas w Ekwadorze, gdzie stowarzyszenie prowadziło swój ośrodek i szkołę, którą kierował od 2002 roku. Zmarł 5 lutego 2012 roku podczas wycieczki nad pobliskie morze zorganizowanej przez wspólnotę dla dzieci z ośrodka *Hogar de Nazaret*. Kiedy nagle wir wodny porwał ze sobą siedmioro spośród bawiących się dzieci w pobliżu plaży, Pedro Manuel, pomimo odczuwanej obawy przed wzburzoną wodą i pomimo obecności ratownika i surfera, pierwszy rzucił się w morze i z wielkim trudem zdołał uratować wszystkie dzieci. Ostatnią dwójkę uratował z bardzo wielkim trudem i przekazał ją ratownikowi; był bardzo wyczerpany i utonął. Ratownik wyciągnął go z wody, ale Pedro Manuel zmarł z wyczerpania na brzegu morza. Jego sprawa beatyfikacyjna, po przeniesieniu kompetencji z Ekwadoru do Kordoby w Hiszpanii, jest pierwszą sprawą, która od samego początku była prowadzona z tytułu *oblationis vitae*. *Positio* w tej sprawie została już przekazana, zgodnie z przewidzianą procedurą, Kongresowi Szczególnemu Teologów, który 17 czerwca 2025 roku odbył dyskusję *super oblatione vitae* i wydał pozytywną ocenę⁶⁶.

Sługa Boży Ludovico Altieri⁶⁷ – urodzony 17 lipca 1805 roku w Rzymie, kardynał, biskup suburbikarnej diecezji Albano, pełniący wiele urzędów i zadań w Stolicy Apostolskiej; był także nuncjuszem apostolskim w Austrii. Zmarł w opinii świętości 11 sierpnia 1867 roku w Albano Laziale na cholerę, którą wcześniej zaraził się, ponieważ – kierując się miłością bliźniego i nie bacząc na swoje bezpieczeństwo – posługiwał w Rzymie chorym i umierającym dotkniętym tą

⁶⁶ DELEGACIÓN DIOCESANA DE MISIONES CÓRDOBA, *Pedro Manuel Salado De Alba*, https://misionescordoba.org/?page_id=1037 – [dostęp 10.07.2025]; DIÓCESIS DE CÁDIZ Y CUETA, *Pedro Manuel Salado. Un ejemplo del amor a Dios y al prójimo*, <https://www.obispadocadizyceuta.es/2017/10/06/pedro-manuel-salado-ejemplo-del-amor-dios-al-projimo> [dostęp 10.07.2025]; F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 10-11.

⁶⁷ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 2886.

epidemią, udzielając im sakramentów i duchowej pociechy⁶⁸. Diecezjalny etap jego procesu beatyfikacyjnego został przeprowadzony w latach 2009-2015 w suburbikarnej diecezji Albano i dotyczył heroiczności cnót. Jednak po wejściu w życie listu apostolskiego papieża Franciszka *Maiorem hac dilectionem*, kiedy sprawa znajdowała się już na etapie rzymskim i rozpoczęto studium akt postępowania diecezjalnego w celu przygotowania *Positio super virtutibus*, pojawiła się myśl o ewentualnej zmianie tytułu sprawy na *oblatio vitae*, po uprzedniej pogłębionej analizie i ocenie materiału dowodowego przez relatora sprawy. Zmiana tytułu nastąpiła w 2022 roku i sprawa została przekazana do oceny merytorycznej Kongresowi Historyków⁶⁹.

Sługa Boży Vincent Robert Capodanno⁷⁰ – urodzony 13 lutego 1929 w Nowym Jorku (USA); prezbiter, amerykański kapelan wojskowy; zmarł 4 września 1967 roku podczas bitwy blisko wioski Dong Son w Wietnamie z przeważającymi siłami Wietnamu Południowego. Kiedy zorientował się, że jego batalion ponosi wielkie straty i grozi mu całkowite zniszczenie, kierując się miłością bliźniego, udał się wówczas bez broni do rannych i umierających żołnierzy, aby im pomóc, aby ich umocnić i udzielić im religijnej posługi. Pomimo tego, że został ranny w rękę, ramię i nogi, nie skorzystał z ewakuacji, lecz poszedł z pomocą rannym żołnierzom i zginął od kul oddalonego o kilka metrów karabinu maszynowego⁷¹. Jego proces beatyfikacyjny, rozpoczęty w 2013 roku z tytułu *heroiczności cnót*, został przeprowadzony – na etapie diecezjalnym – przez Ordynariat Wojskowy USA

⁶⁸ Servo di Dio Ludovico Altieri, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/100744> [dostęp 10.07.2025]; F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 12.

⁶⁹ Servo di Dio Ludovico Altieri, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/100744> [dostęp 10.07.2025]; F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 12.

⁷⁰ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 2617.

⁷¹ Servo di Dio Vincent Robert Capodanno, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/100930> [dostęp 10.07.2025]; Vincent Robert Capodanno, https://pl.wikipedia.org/wiki/Vincent_Robert_Capodanno [dostęp 10.07.2025].

z tytułu *heroiczności cnót*. Kongres Zwyczajny Dykasterii, w związku z badaniem akt postępowania pod względem formalnym, zasugerował, aby przyszły relator sprawy zaproponował zmianę tytułu z *heroiczności cnót* na *oblatio vitae* (2.03.2018), na co później tenże Kongres wyraził zgodę (6.12.2019). Sprawa jest badana na etapie rzymskim⁷².

4.3. Sprawy toczące się na etapie diecezjalnym

Pozostałe pięć spraw, prowadzone z tytułu *oblacionis vitae*, znajdują się na etapie diecezjalnym, a więc nie zostały jeszcze zakończone instrukcje sprawy.

Słudzy Boży Jean Pierre (1831-1873, święcenia w USA) oraz **Isidore Quémerais** (1947-1873, święcenia: USA), **Jean Mariae Biler** (1839-1873, święcenia we Francji), **Alois Gergaud** (1832-1873, święcenia we Francji) i **Francois le Vézouët** (1833-1873, święcenia w USA)⁷³: kapłani diecezjalni pochodzący z diecezji Rennes we Francji, pozyskani w drugiej połowie XIX wieku do posługi duszpasterskiej w diecezji Shreveport w północnej Luizjanie (USA). Późnym latem 1873 roku miasto *Shreveport* zostało dotknięte ciężką epidemią żółtej febry, przez co utraciło jedną czwartą swej ludności (ok. 1200 osób). Opieka nad chorymi i umierającymi była bardzo słaba, ponieważ wiele osób z personelu medycznego zmarło na początku epidemii, a inni opuścili miasto. Dom zakonny siostr (Figlie della Croce) i wiele kościołów, a także prywatne domy, zamieniły się na szpitale. Wówczas wszyscy wyżej wymienieni prezbiterzy, kierując się chrześcijańską miłością, poświęcili swoje życie, aby nieść pomoc chorym i umierającym, skutkiem czego wszyscy oni zarazili się żółtą febrą i zmarli: Jean Pierre, proboszcz, zmarł 16 września 1873 roku; Isidore Quémerais – 15 września 1873 roku; Jean Mariae Biler – 26 września 1873 roku; Alois Gergaud – 1 października 1873 roku i Francois

⁷² F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 11.

⁷³ DICASTERIO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 34932854.

le Vézouët – 8 października 1873 roku⁷⁴. W roku 2022 Dykasteria Spraw Kanonizacyjnych zezwoliła, aby postępowanie beatyfikacyjne było prowadzone jako jedna sprawa dla wszystkich pięciu kapłanów. Przedmiotowa sprawa beatyfikacyjna od samego początku jest prowadzona z tytułu *oblationis vitae*. 28 sierpnia 2025 roku ma nastąpić zamknięcie postępowania diecezjalnego, a następnie akta sprawy zostaną przesłane do Dykasterii Spraw Kanonizacyjnych⁷⁵.

Sługa Boży Joseph Verbis Lafleur⁷⁶ – urodzony 24 stycznia 1912 roku w USA; prezbiter od 1938 roku, kapelan wojskowy, inkardynowany do diecezji Lafayette w USA, której biskup diecezjalny poprosił o przeniesienie kompetencji na jego diecezję do przeprowadzenia postępowania beatyfikacyjnego na etapie diecezjalnym. Joseph Verbis został wzięty przez Japończyków podczas wojny do niewoli i zmarł na okręcie przewożącym jeńców. W okręt uderzyły torpedy i, aby się ratować, trzeba było go jak najszybciej opuścić. Joseph Verbis opóźniał swoją ucieczkę, stojąc przed schodami, aby przepuścić innych jeńców, by przed nim opuścili okręt. Zginął 7 września 1944 na okręcie, który zatonął na Filipinach. Jego sprawa beatyfikacyjna, z tytułu *oblationis vitae*, toczy się na etapie diecezjalnym od 5 września 2020 roku⁷⁷.

⁷⁴ *Martyrs of Charity of Shreveport*, <https://eu.shreveporttimes.com/story/news/local/2020/12/08/5-shreveport-priests-who-died-yellow-fever-epidemic-track-sainthood/6489748002/> – [dostęp 10.07.2025]. *Shreveport Servants of God: Martyrs to Their Charity*, <https://shreveportmartyrs.org> [dostęp 10.07.2025]; *Servo di Dio Isidore Armand Quémerais*, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/100589> [dostęp 10.07.2025].

⁷⁵ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot. N. 3493; *Shreveport Servants of God: Martyrs to Their Charity*, <https://shreveportmartyrs.org> [dostęp 10.07.2025].

⁷⁶ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 3530.

⁷⁷ *Joseph VerbisLafleur*, https://en.wikipedia.org/wiki/Joseph_Verbis_Lafleur – [dostęp 10.07.2025]; F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 11.

Sługa Boży Jan Czuba⁷⁸ – urodzony 5 stycznia 1959 roku w Polsce, prezbiter Diecezji Tarnowskiej, od 1989 roku misjonarz w Republice Kongo, gdzie w latach 1997-1999 toczyła się wojna domowa. Organizował pomoc medyczną dla chorych i umierających na cholere i dla każdego, kto w tamtych ciężkich dniach potrzebował niezbędnych leków. Podejmował bardzo wiele inicjatyw dla dobra tamtejszej ludności. Był orędownikiem pokoju, a w swoim regionie był także wiceprzewodniczącym komitetu uzbrojeniowego *Dla pokoju*. Dnia 27 października 1998 roku otrzymał nakaz opuszczenia wioski, w której się znajdował, ale zdecydowanie odmówił, skutkiem czego tego samego dnia został zabity przez członka bojówki *Ninja*. Wśród wiernych diecezji tarnowskiej i diecezji Kinkala (Republika Kongo), którzy go znali, istnieje przekonanie, że ks. Jan, kierując się chrześcijańską miłością i zdając sobie sprawę z wielkiego zagrożenia dla swojego życia w ówczesnych okolicznościach, w jakich się znalazł, oraz pozostając do końca z wiernymi, których kompetentna władza kościelna powierzyła jego pieczy, ofiarował swoje życie, aby ratować mieszkańców wioski⁷⁹. Dnia 29 listopada 2022 roku Dykasteria Spraw Kanonizacyjnych przeniosła kompetencję do prowadzenia jego procesu beatyfikacyjnego z diecezji Kinkala w Republice Kongo do diecezji tarnowskiej. Postępowanie diecezjalne rozpoczęło się 22 października 2024 roku z tytułu *oblationis vitae*.⁸⁰

Sługa Boży Albino Badinelli⁸¹ – urodzony 6 marca 1920 roku we Włoszech; katolik świecki, przynależący do Akcji Katolickiej; karabinier (włoski policjant). Jego sprawę beatyfikacyjną, na podstawie stosownej prośby (14.10.2019) i w konsekwencji przeniesienia

⁷⁸ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 3654.

⁷⁹ F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 13.

⁸⁰ TAMŻE; *Rozpoczął się etap diecezjalny procesu beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego ks. Jana Czuby*, <https://episkopat.pl/doc/220014.Rozpoczal-sie-etap-diecezjalny-procesu-beatyfikacyjnego-i> [dostęp 10.07.2025].

⁸¹ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 3499.

kompetencji z diecezji Piacenza-Bobbio (8.11.2019), prowadzi – na etapie diecezjalnym – biskup diecezji Chiavari w Ligurii we Włoszech z tytułu *oblationis vitae*. Latem 1944 roku Albino Badinelli przebywał w swoich rodzinnych stronach, ponieważ jego koszary, znajdujące się w Santa Maria del Taro, w prowincji Parma, do których przynależał, zostały zaatakowane, odizolowane i pozbawione komunikacji; poradzono mu zatem, aby powrócił do domu. Był to czas walk pomiędzy faszystami a członkami Ruchu Oporu (*Resistenza*), skutkiem czego wiele miejscowości było podpalanych i wiele osób ginęło. W związku z tą sytuacją dowództwo faszystowskie zagroziło, że rozstrzela zakładników i więźniów oraz podpali domy w miejscowości Santo Stefano d'Aveto w regionie Ligurii we Włoszech, jeśli nie ujawnią się młodzi ludzie przynależący do Ruchu Oporu. Wówczas Albino Badinelli, pomimo tego, że nie należał do partyzantów, zgłosił się, kierując się miłością bliźniego, aby w ten sposób uchronić innych. Jego heroiczny akt miłości bliźniego uratował 20 osób od pewnej śmierci, a miejscowość od zniszczenia. Został rozstrzelany 2 września 1944 roku, przytulając do piersi krzyż i prosząc Boga o przebaczenie dla odbierających mu życie, mając zaledwie 24 lata. Jego proces beatyfikacyjny na etapie diecezjalnym, z tytułu *oblatio vitae*, rozpoczął się 26 lutego 2022 roku⁸².

Ignacio Echeverría Miralles de Imperial⁸³ – urodzony 25 maja 1978 roku w Ferrol (północno-zachodnia Hiszpania), katolik świecki, członek Akcji Katolickiej, prawnik ze specjalizacją w zakresie walki z przestępstwami finansowymi, w tym transakcjami wspierającymi grupy dżihadystyczne, i pracownik wewnętrznych urzędów kontrolnych w instytucjach bankowych w Londynie, zabity 13 czerwca 2017 roku w związku z atakiem terrorystycznym przy Tower Bridge

⁸² T. MAZZA, E. FLOCCINI, *Servo di Dio Albino Badinelli*, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/96816>– [dostęp 17.07.2025]; F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita...*, dz. cyt., s. 11.

⁸³ DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025, Prot.N. 3689.

i Borough Market w Londynie. Wracając wieczorem z dwoma przyjaciółmi z jazdy na deskorolce i kierując się do centrum Londynu, natknął się na osobę ranną ślaniającą się na nogach i trzech terrorystów, którzy zadawali nożem rany kobiecie oraz policjantowi, który upadł na ziemię. Ignacio chwycił swoją deskorolkę i zamiast uciekać, pobiegł w stronę atakujących, aby ratować życie osób leżących na ziemi. Terrorysty zwrócili się przeciwko niemu i zadali mu nożem rany w plecy, co spowodowało jego śmierć. Ignacio zaryzykował własnym życiem, aby – kierując się miłością bliźniego – ratować życie nieznanym mu osobom⁸⁴. Do Dykasterii wpłynęła prośba o przeniesienie kompetencji z archidiecezji Southwark do archidiecezji Madryt. Pozytywna decyzja została wydana 19 kwietnia 2023 roku⁸⁵. Nie ma informacji potwierdzającej, czy proces został już formalnie rozpoczęty na etapie diecezjalnym.

Zakończenie

Ustawodawca kościelny, biorąc pod uwagę rolę błogosławionych i świętych w życiu i misji Kościoła oraz teologiczne pogłębienie spraw dotyczących procesów beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych, podjął nowe wyzwania i m.in. poszerzył dwa klasyczne tytuły do beatyfikacji i kanonizacji, jakimi są męczeństwo i heroiczne praktykowanie cnót chrześcijańskich, wyodrębniając nowy tytuł, mianowicie heroiczne ofiarowanie życia *propter caritatem*. Fundamentem tego tytułu są

⁸⁴ G. BERNARDELLI, *Ignacio Echeverría*, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/99901> [dostęp 17.07.2025]; *De «héroe del monopolatín» a futuro santo... se bare el proceso a Ignacio Echeverría*, https://www.religionenlibertad.com/espana/230111/heroe-monopatin-futuro-santo-abre-proceso-canonzar-ignacio-echeverria_71722.html [dostęp 17.07.2025]; *El proceso de canonización del “héroe del mono[atín logra testimonios*, w: *Dario de Ferrol*, 1.07.2025, <https://www.diariodeferrol.com/articulo/ferrol/proceso-canonzacion-heroe-monopatin-logra-testimonios-5350260> – [dostęp 17.07.2025]; P. MARIÑOSO, *Joaquín Echeverría: «Mi hijo Ignacio es santo, aunque la Iglesia nunca lo canonice»*, <https://revistacentinela.es/joaquin-echeverria-mi-hijo-ignacio-es-santo-aunque-la-iglesia-nunca-lo-canonice> [dostęp 17.07.2025].

⁸⁵ F. FABENE, *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell’offerta della vita...*, dz. cyt., s. 14.

słowa Jezusa: „Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich”⁸⁶. Podobnie jak w przypadkach męczeństwa i heroicznego praktykowania cnót chrześcijańskich, tak i w kwestii heroicznego ofiarowania życia ustawodawca kościelny określił warunki, jakie koniecznie musi spełniać nowy tytuł: wolne i dobrowolne ofiarowanie życia oraz heroiczne zaakceptowanie śmierci pewnej i w krótkim terminie *propter caritatem*, związek pomiędzy ofiarowaniem życia i przedwczesną śmiercią, zwyczajne praktykowanie cnót chrześcijańskich, istnienie opinii świętości i znaków oraz cud za wstawiennictwem Sługi Bożego. Wprowadzenie nowego tytułu do beatyfikacji i związana z tym zmiana pierwotnych tytułów w siedmiu sprawach rozpoczętych jeszcze przed wejściem w życie listu apostołskiego *Maiorem hac dilectionem* wskazują na przydatność tego tytułu i na to, że dobór odpowiedniego tytułu w konkretnej sprawie musi być poprzedzony wnikliwym rozeznaniem wszystkich okoliczności danej sprawy w świetle kryteriów właściwych każdemu tytułowi.

W ciągu ośmiu lat od czasu promulgowania listu apostołskiego motu proprio *Maiorem hac dilectionem* pojawiło się trzynaście spraw z nowo wprowadzonego tytułu, które dotyczą przypadków określanych dotychczas przez doktrynę jako *martyrium per pestem*, pilnej posługi duszpasterskiej kapelanów wojskowych w czasie działań wojennych, dobrowolnego zajęcia miejsca osoby skazanej na śmierć, śmierci w ryzykownym ratowaniu życia innych osób, dobrowolnego zdecydowania się na akt miłości wobec innej osoby albo wobec społeczności ludzkiej w bardzo ryzykownej sytuacji przewidującej utratę życia. Nowy tytuł do beatyfikacji mógłby mieć także zastosowanie w niektórych okolicznościach dotyczących kobiety w ciąży, która świadomie rezygnuje z bezwzględnie koniecznego leczenia wymaganego do ratowania własnego życia w celu zachowania życia swego nienarodzonego dziecka, kierując się chrześcijańską wizją ludzkiego życia i heroicznym aktem ofiarowania własnego życia z miłości do swojego nienarodzonego dziecka.

⁸⁶ J 15, 13.

Interesującymi badaniami naukowymi będzie analiza orzecznictwa Dykasterii Spraw Kanonizacyjnych w procesach beatyfikacyjnych z nowo wprowadzonego tytułu *heroicae oblationis vitae propter caritatem*.

Bibliografia

Źródła

- BENEDETTO XIV (PROSPERO LAMBERTINI), *De Servorum Dei beatificatione et Beatorum canonizatione*, /La beatificazione dei Servi di Dio e la Canonizzazione dei Beati, Vol. III/1, Città del Vaticano 2015.
- Biblia Jerozolimska*, Poznań 2006.
- Codex Iuris Canonici auctoritate Joannis Pauli PP. II promulgatus*, w: AAS 75 (1983), pars II, s. 1-317. Tekst łacińsko-polski: *Kodeks prawa kanonicznego promulgowany przez papieża Jana Pawła II w dniu 25 stycznia 1983 roku*. Stan prawny na dzień 18 maja 2022 roku. Zaktualizowany przekład na język polski, Poznań 2022.
- CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM, *Relatio et vota Consultorum ac Postulatorum Congressus Peculiaris super vitae oblatione diei 2 iunii*. 2016, w: Archiwum Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Prot. N. Var. 7454/14.
- CONGREGAZIONE DELLE CAUSE DEI SANTI, *Regolamento dei postulatori* (11.10.2021), Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2022.
- DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Lemma (tutte le Cause, ordine di Prot.N.)*. Aggiornato il 12 marzo 2025.
- DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Inés Arango Velásquez (in religione: María de la Nieves de Medellín) (1937-1987)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/alejandro-labaka-ugarte.html> [dostęp 26.06.2025].
- DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Alejandro Labaka Ugarte (1920-1987)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/alejandro-labaka-ugarte.html> [dostęp 26.06.2025].
- DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Emil Joseph Kapaun (1916-1951)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/emil-joseph-kapaun.html> [dostęp 19.06.2025].
- DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Franz de Castro Holzwarth (1942-1981)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/franz-de-castro-holzwarth.html> [dostęp 19.06.2025].
- DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI, *Venerabile Servo di Dio Salvo D'Acquisto (1920-1943)*, <https://www.causesanti.va/it/venerabili/salvo-d-acquisto.html> [dostęp 19.06.2025].
- FRANCISZEK, *Maiorem hac dilectionem* (11.07.2017). List apostolski. Tekst włoski i polski, w: H. MISZTAŁ, L. FIEJDASZ-BUCZEK, *Postępowanie kanonizacyjne w diecezji lub eparchii*, Lublin 2017, s. 279-283.

- KONGREGACJA SPRAW KANONIZACYJNYCH, *Sanctorum Mater* (17.05.2017). Instrukcja. Tekst włoski i polski, w: H. MISZTAŁ, L. FIEJDASZ-BUCZEK, *Postępowanie kanonizacyjne w diecezji lub eparchii*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2017, s. 19-190.
- SACRA CONGREGAZIONE PER LE CAUSE DEI SANTI, *Regolamento della Sacra Congregazione per le Cause dei Santi*, 1983, w: H. MISZTAŁ, *Prawo kanonizacyjne. Instytucje prawa materialnego. Zarys historii. Procedura*, Sandomierz 2003, s. 554-565.

Literatura

- Alejandro Labaka, https://es.wikipedia.org/wiki/Alejandro_Labaka [dostęp 26.06.2025].
- AMATO A., *Nuova via per la santità. Intervista di Nicola Gori al Cardinale Angelo Amato, Prefetto della Congregazione delle Cause dei Santi*, w: CONGREGAZIONE DELLE CAUSE DEI SANTI, *L'offerta della vita nelle Cause dei Santi. Motu proprio 'Maiorem hac dilectionem' di Papa Francesco. Testo e commento*, Città del Vaticano 2017, s. 27-32.
- BAR W., *Sprawy kanonizacyjne za pontyfikatu papieża Franciszka*, w: *Prawo i praktyka kanonizacyjna za pontyfikatu papieża Franciszka*, red. L. Fiejdasz-Buczek, Lublin 2019, s. 9-23.
- BARTOLUCCI M., *L'amore più grande: dare la vita per i fratelli*, w: CONGREGAZIONE DELLE CAUSE DEI SANTI, *L'offerta della vita nelle cause dei santi. Motu proprio 'Maiorem hac dilectionem' di Papa Francesco. Testo e commento*, Città del Vaticano 2017, s. 33-72.
- BARTOLUCCI M., *Una quarta via per la beatificazione*, w: CONGREGAZIONE DELLE CAUSE DEI SANTI, *L'offerta della vita nelle Cause dei Santi. Motu proprio 'Maiorem hac dilectionem' di Papa Francesco. Testo e commento*, Città del Vaticano 2017, s. 13-26.
- BERNARDELLI G., *Ignacio Echeverría*, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/99901> – [dostęp 17.07.2025].
- De «héroe del monopolín» a futuro santo... se bare el proceso a Ignacio Echeverría, https://www.religionenlibertad.com/espana/230111/heroe-monopatin-futuro-santo-abre-proceso-canonizar-ignacio-echeverria_71722.html [dostęp 17.07.2025].
- DELEGACIÓN DIOCESANA DE MISIONES CÓRDOBA, *Pedro Manuel Salado De Alba*, https://misionescordoba.org/?page_id=1037 – [dostęp 10.07.2025].
- DIÓCESIS DE CÁDIZ Y CUETA, *Pedro Manuel Salado. Un ejemplo del amor a Dios y al prójimo*, <https://www.obispadocadizyeceuta.es/2017/10/06/pedro-manuel-salado-ejemplo-del-amor-dios-al-projimo> [dostęp 10.07.2025].
- El proceso de canonización del "héroe del monopolín" logra testimonios*, w: *Dario de Ferrol*, 1.07.2025, <https://www.diariodeferrol.com/articulo/ferrol/proceso-canonizacion-heroe-monopatin-logra-testimonios-5350260> [dostęp 17.07.2025].

- FABENE F., *Parte storica e procedurale. Rilettura di alcune esperienze di santità alla luce dell'offerta della vita*, dattiloscritto (Convegno "Non c'è amore più grande. Martirio e offerta della vita", Istituto Patristico Augustinianum, 13 novembre 2024).
- GUTIÉRREZ J.L., *Milagro*, w: *Diccionario general de derecho canónico*, t. 5, red. J. Ota-
duy, A. Viana, J. Sedano, Pamplona 2012, s. 377-381.
- GUTIÉRREZ J.L., *Nuovi studi sulle cause di canonizzazione*, Milano 2022.
- HILGEMAN W., SPEDICATO E., *Manuale delle Cause dei Santi. La Fase Diocesana*,
Lecce 2025.
- INGLOT M., *Ofiarowanie życia jako droga do świętości kanonizowanej według motu
proprio papieża Franciszka Maiorem hac dilectionem z 11 lipca 2017 r.*, w: *Prawo
i praktyka kanonizacyjna za pontyfikatu papieża Franciszka*, red. L. Fiejdasz-
-Buczek. Lublin 2019, 57-71.
- Joseph Verbis Lafleur, https://en.wikipedia.org/wiki/Joseph_Verbis_Lafleur [dostęp
10.07.2025].
- KIJAS Z.J., *Il martirio*, w: *Le Cause dei Santi*, a cura di. V. Criscuolo, C. Pellegrino,
R.J. Sarno, Città del Vaticano 2018, s. 55-89.
- KIJAS Z.J., *Le virtù*, w: *Le Cause dei Santi*, a cura di. V. Criscuolo, C. Pellegrino,
R.J. Sarno, Città del Vaticano 2018, s. 39-53.
- KIWIOR W., *Ofiarowanie życia jako tytuł do beatyfikacji*, w: *W kręgu Świętych i przy-
-szłych Świętych Kościoła, Karmelu i Polski*, red. Sz. Praškiewicz, Kraków 2021,
s. 21-40.
- KIWIOR W., *Świętość męczenników*, w: „Głos Karmelu” 2017/4, s. 36-37.
- LISOWSKI J., *Koncepcja męczeństwa w praktyce Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych*,
Wrocław-Rzym 1992.
- MARIÑOSO P., *Joaquín Echeverría: «Mi hijo Ignacio es santo, aunque la Iglesia nunca
lo canonice»*, [https://revistacentinela.es/joaquin-echeverria-mi-hijo-ignacio-es-
-santo-aunque-la-iglesia-nunca-lo-canonice](https://revistacentinela.es/joaquin-echeverria-mi-hijo-ignacio-es-santo-aunque-la-iglesia-nunca-lo-canonice) [dostęp 17.07.2025].
- Martyrs of Charity of Shreveport*, [https://eu.shreveporttimes.com/story/news/
local/2020/12/08/5-shreveport-priests-who-died-yellow-fever-epidemic-track-
-sainthood/6489748002](https://eu.shreveporttimes.com/story/news/local/2020/12/08/5-shreveport-priests-who-died-yellow-fever-epidemic-track-sainthood/6489748002) [dostęp 10.07.2025].
- MAZZA T., FLOCCHINI E., *Servo di Dio Albino Badinelli*, [https://www.santiebeati.
it/dettaglio/96816](https://www.santiebeati.it/dettaglio/96816) [dostęp 17.07.2025].
- MISZTAŁ H., *Martirio*, w: *Diccionario General de Derecho Canónico*, t. 5, red. J. OTA-
DUY, A. VIANA, J. SEDANO, Pamplona 2012, s. 283-287.
- MISZTAŁ H., *Prawo kanonizacyjne. Instytucje prawa materialnego. Zarys historii.
Procedura*, Sandomierz 2003.
- PATERNINA A., *Ines Arango Velásquez: Passion For The Mission*, [https://misyonon-
line.com/book/export/html/814](https://misyononline.com/book/export/html/814) [dostęp 26.06.2025].
- PELLEGRINO C., *La procedura nei miracoli*, [https://salesianfamily.net/sdb-la-pro-
cedura-nei-miracoli-mons-carmelo-pellegrino/fsadmin](https://salesianfamily.net/sdb-la-procedura-nei-miracoli-mons-carmelo-pellegrino/fsadmin) [dostęp 28.11.2021].

- ROYO A. *Virtudes heroicas*, w: *diccionario general de derecho canónico*, t. 7, red. J. OTADUY, A. VIANA, J. SEDANO, Pamplona 2012, s. 922-928.
- ROYO A., *I miracoli nelle Cause dei Santi*, w: *Le Cause dei Santi*, a cura di. V. CRISCUOLO, C. PELLEGRINO, R.J. SARNO, Città del Vaticano 2018, s. 105-122.
- Rozpoczął się etap diecezjalny procesu beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego ks. Jana Czuby, <https://episkopat.pl/doc/220014.Rozpoczal-sie-etap-diecezjalny-procesu-beatyfikacyjnego-i> [dostęp 10.07.2025].
- Servo di Dio Ludovico Altieri, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/100744> [dostęp 10.07.2025].
- Servo di Dio Vincent Robert Capodanno, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/100930> [dostęp 10.07.2025].
- Servo di Dio Isidore Armand Quémerais, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/100589> [dostęp 10.07.2025].
- Shreveport Servants of God: Martyrs to Their Charity, <https://shreveportmartyrs.org> [dostęp 10.07.2025].
- TUREK B., *La procedura nei miracoli: la discussione e valutazione medico-legale*, <https://salesianfamily.net/la-procedura-nei-miracoli-la-discussione-e-valutazione-medico-legale/fsadmin> [dostęp 28.11.2021].
- Venerabile Alessandro (Manuel) Labaka Ugarte, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/101009> [dostęp 26.06.2025].
- Venerabile Emil Joseph Kapaun, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/100927> [dostęp 19.06.2025].
- Venerabile Salvo D'Acquisto, <https://www.santiebeati.it/dettaglio/90399> [dostęp 19.06.2025].
- Vincent Robert Capodanno, https://pl.wikipedia.org/wiki/Vincent_Robert_Capodanno [dostęp 10.07.2027].

PROCESY BEATYFIKACYJNE I KANONIZACYJNE Z TYTUŁU OBLATIONIS VITAE

Streszczenie: Poprzez procesy beatyfikacyjne i kanonizacyjne Kościół katolicki ukazuje swoim wiernym wzory świętości i orędowników u Boga. Do 2017 roku byli to męczennicy (poniesienie śmierci za wiarę albo za cnotę wpływającą z tejże wiary) i wyznawcy (heroiczne praktykowanie cnót chrześcijańskich), a 11 lipca 2017 roku papież Franciszek – listem apostolskim w formie motu proprio *Maiorem hac dilectionem* – wprowadził kolejny przejaw kanonizowanej świętości, jakim jest heroiczne ofiarowanie życia *propter caritatem*. Autor przywołał kryteria męczeństwa i heroicznego praktykowania cnót chrześcijańskich oraz przedstawił specyfikę nowego tytułu do beatyfikacji i kanonizacji (wolne i dobrowolne ofiarowanie życia oraz heroiczne zaakceptowanie śmierci pewnej i w krótkim terminie *propter caritatem*, związek pomiędzy ofiarowaniem życia i przedwczesną śmiercią, zwyczajne praktykowanie cnót chrześcijańskich, istnienie opinii świętości i znaków oraz cud za wstawiennictwem Sługi Bożego) i aktualny stan wszystkich toczących się obecnie z tego tytułu

spraw beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych. W ciągu ośmiu lat obowiązywalności nowych przepisów pojawiło się w Kościele trzynaście spraw z nowo wprowadzonego tytułu, z czego jedna sprawa dotyczy grupy pięciu kapłanów, którzy ofiarowali swoje życie, posługując chorym i umierającym w czasie epidemii żółtej febry, skutkiem czego wszyscy oni zarazili się chorobą i zmarli. Spośród wszystkich spraw pięć zakończyło się promulgowaniem dekretu *super oblatione vitae*, trzy sprawy są badane na etapie rzymskim i pięć spraw jest prowadzonych na etapie diecezjalnym. Autor podkreśla, że wprowadzenie nowego tytułu do beatyfikacji i związana z tym zmiana pierwotnych tytułów w siedmiu sprawach rozpoczętych jeszcze przed wejściem w życie nowych przepisów wskazują na przydatność nowego tytułu w sprawach beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych oraz na to, że dobór odpowiedniego tytułu w konkretnej sprawie musi być poprzedzony wnikliwym rozeznaniem wszystkich okoliczności danej sprawy w świetle kryteriów właściwych każdemu tytułowi.

Słowa kluczowe: męczeństwo, heroiczne praktykowanie cnót chrześcijańskich, heroiczne ofiarowanie życia, cud w prawie kanonizacyjnym, *Positio*, *martyrium per pestem*, heroiczne ofiarowanie życia przez kapłanów wojskowych.

BEATIFICATION AND CANONISATION PROCEDURES ON ACCOUNT OF OBLATIO VITAE

Summary: Through the processes of beatification and canonisation, the Catholic Church presents its faithful with models of holiness and intercessors before God. Until 2017, those were martyrs (those who were killed for their faith or for a virtue flowing from that faith) and confessors (those who practised Christian virtues heroically), and on 11th July 2017 Pope Francis, in his apostolic letter in the form of a *motu proprio* *Maiorem hac dilectionem*, introduced another manifestation of canonised holiness, namely the heroic offering of one's life *propter caritatem*. The author referred to the criteria of martyrdom and heroic practice of Christian virtues and presented the specifics of the new cause for beatification and canonisation (a free and voluntary offer of life and heroic acceptance *propter caritatem* of a certain and untimely death; a nexus between the offer of life and premature death; the exercise, at least as ordinarily possible, of Christian virtues; the existence of a reputation of holiness and of signs; the necessity of a miracle occurring through the intercession of the Servant of God) and the current status of all beatification and canonisation cases currently pending under this cause. During the eight years of validity of the new regulations, thirteen cases occurred in the Church on account of the newly introduced cause, one of which concerns a group of five priests who sacrificed their lives serving the sick and dying during a yellow fever epidemic, as a result of which they all contracted the disease and died. Of all the cases, five ended with the promulgation of the *super oblatione vitae* decree, three cases are being examined at the Roman stage, and five cases are being processed at the diocesan stage. The author emphasises that the introduction of a new cause for beatification and the related change of the original causes in seven cases initiated before the new regulations came into force indicate the usefulness of the new cause in beatification and canonisation cases and that the

selection of an appropriate cause in a specific case must be preceded by a thorough examination of all the circumstances of the case in the light of the criteria specific to each cause.

Keywords: martyrdom, heroic exercise of Christian virtues, heroic offer of life, miracle in canonisation law, *Positio*, *martyrium per pestem*, heroic offer of life by military chaplains (*tłum.* W. Kiwior).